

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

РІШЕННЯ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

22 квітня 2021 р.

Справа №200/1231/21-а

приміщення суду за адресою: 84122, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Крилової М.М., розглянувши в письмовому порядку за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом Державної служби геології та надр України до Товариства з обмеженою відповідальністю "Юг-Антрацит" про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами №5883 від 13 грудня 2013 року,-

ВСТАНОВИВ:

03 лютого 2021 року до Донецького окружного адміністративного суду, засобами поштового зв'язку, надійшла позовна заява Державної служби геології та надр України до Товариства з обмеженою відповідальністю "Юг-Антрацит" про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами №5883 від 13 грудня 2013 року.

Позовні вимоги обґрутовані тим, що надрокористувачем в порушення вимог Угоди про умови користування надрами, яка є невід'ємною частиною дозволу на спеціальне користування надрами та статті 24 Кодексу України про надра не подано до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідної форми статистичної звітності, як підтвердження експлуатації корисних копалин за 2019 рік, у зв'язку з чим наявні підстави для анулювання дозволу у судовому порядку.

Ухвалою суду від 08 лютого 2021 року позовну заяву залишено без руху, у зв'язку із поданням позову без дотримання вимог, встановлених статтями 160, 161 Кодексу адміністративного судочинства України.

Ухвалою суду від 22 лютого 2021 року відкрито провадження по справі, розгляд справи призначено за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні).

Згідно ст. 130 Кодексу адміністративного судочинства України (далі КАС України) відповідач, третя особа, свідок, зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, викликається в суд через оголошення на офіційному веб-порталі судової влади України, яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за десять днів до дати відповідного судового засідання.

Ухвалою суду від 22 лютого 2021 року вирішено повідомити відповідача про розгляд справи в порядку, передбаченому ст. 130 КАС України, шляхом опублікування цієї ухвали на офіційному сайті Донецького окружного адміністративного суду, де також опубліковувати копію позової заяви Державної служби геології та надр України та доданих до неї матеріалів (а.с. 53)

*306*4659299*1*2*

На виконання цієї ухвали її копія разом із копією позову була розміщена на офіційному сайті Донецького окружного адміністративного суду.

З огляду на вищевикладене, суд звертає увагу, що судом вчинені процесуальні дії для належного повідомлення відповідача про розгляд справи.

Відповідач правом надати відзвіт на позовну заяву не скористався.

Відповідно до ч. 6 ст. 162 КАС України суд вирішує справу за наявними матеріалами.

Розглянувши матеріали справи, всебічно оцінивши надані докази, суд встановив наступне.

Позивач, Державна служба геології та надр України, код ЄДРПОУ 37536031, місцезнаходження: 063680, м. Київ, вул. Антона Цедіка, буд. 16, є центральним органом виконавчої влади, який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надркористування (а.с. 26)

Відповідач, Товариство з обмеженою відповідальністю «Юг - Антрацит», код ЄДРПОУ 33577315; місцезнаходження: 86157, Донецька обл., м. Харцизьк, м. Зугрес, вул.. Пушкіна, буд. 2, кв. 66, основна діяльність, код КВЕД 05.10 добування кам'яного вугілля, додаткова діяльність, зокрема, код КВЕД 46.90 неспеціалізована оптова торгівля, код КВЕД 46.71 оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами.

13 грудня 2013 року відповідачеві надано спеціальний дозвіл на користування надрами № 58883 на видобування кам'яного вугілля – антрациту на родовищі шахто ділянка, виділена у межах ділянки Харцизька Південна – 5, пласти h6, h3, h2(1).

За умовами наданого дозволу ТОВ «Юг - Антрацит» зобов'язується своєчасно та у повному обсязі сплачувати обов'язкові платежі до Державного бюджету згідно з чинним законодавством, а також подавати щорічну звітність до Держгеонадр України про стан запасів корисних копалин за формулою 5-гр..

Невід'ємним додатком до вказаного дозволу виступає Угода про умови користування надрами з метою видобування корисних копалин від 13 грудня 2013 року № 5883, укладена між Державною службою геології та надр України (Держгеонадра) та ТОВ «Юг - Антрацит» (Надркористувач).

Відповідно до п. 1.1 Розділу 1 вказаної Угоди Держгеонадра надає Надркористувачу право користування ділянкою надр з метою видобування корисних копалин, а Надркористувач зобов'язується виконувати та дотримуватись умов користування ділянкою надр, передбачених Дозволом, цією Угодою та нормами діючого законодавства.

Згідно п. 11.5 Розділу 11 Угоди право односторонньої відмови від цієї Угоди надається Держгеонадрам у випадку припинення права користування надрами шляхом анулювання Дозволу.

Відповідно до п. 7.2 Розділу 7 Угоди Надркористувач зобов'язаний в установленому порядку подавати до державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності 5-гр (а.с. 9-11).

Як вбачається з наявних матеріалів справи, на запит Державної служби геології та надр України Державним науково-виробничим підприємством «Державний інформаційний геологічний фонд України» (далі ДНВП «Геоінформ України») надана відповідь від 3 липня 2020 року (вих. № 08/303-1826), в якій зазначено, що запитувана інформація про суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами, які не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорічну статистичну звітність надркористувачів Донецької та Луганської областей за формулою 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2019 рік [...] з додатками, серед яких, зокрема зазначено ТОВ «Юг – Антрацит» шахтоділянка у межах ділянки Харцизька Південна - 5 (а.с. 12).

Наказом Державної служби геології та надр України від 14 серпня 2020 року № 346 зобов'язано зупинити дію спеціальних дозволів на користування надрами згідно з переліком до цього наказу, до якого, зокрема, включено ТОВ «Юг – Антрацит» шахтоділянка у межах ділянки Харцизька Південна – 5 (а.с. 13).

*306*4659299*1*2*

На офіційному веб-порталі Державної служби геології та надр України розміщено вказаний наказ позивача та зазначено про необхідність надати інформацію на виконання цього наказу (а.с. 14).

ДНВП «Геоінформ України» 11 листопада 2020 року направило лист (вих. № 03/303-3539) на адресу директора Департаменту державного геологічного контролю, з інформацією про суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами, які не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорічну статистичну звітність за формулою 5-гр, 6-гр, 7-гр за роки, які вказано у переліку, відповідно до якого ТОВ «Юг – Антрацит» належить до суб'єктів господарювання, які не надали звіти за 2019 рік (а.с. 15).

На офіційному веб-порталі Державної служби геології та надр України розміщено пропозицію надрокористувачам у 15-денний строк надати до Служби власну пропозицію (згоду/незгоду) на припинення права користування надрами, згідно зі спеціальними дозволами, визначеніми у переліку, до якого віднесено ТОВ «Юг – Антрацит» (а.с. 16).

Не отримавши від відповідача згоду на припинення права користування надрами, позивач звернувся до Донецького окружного адміністративного суду із даним позовом.

Надаючи оцінку спірним правовідносинам, суд зазначає наступне.

Регулювання гірничих відносин з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколошнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян належить до завдань Кодексу України про надра (далі Кодекс).

Положеннями ст. 13 цього Кодексу встановлено, що користувачами надр можуть бути підприємства, установи, організації, громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи.

Відповідно до ст. 16 Кодексу, спеціальні дозволи на користування надрами надаються переможцям аукціонів, крім випадків, визначених Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, або Радою міністрів Автономної Республіки Крим щодо розробки родовищ корисних копалин місцевого значення на території Автономної Республіки Крим.

Державна служба геології та надр України є центральним органом виконавчої влади, який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування та діє відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року за № 1174.

Пунктом 4 зазначеного Положення визначено, що Державна служба геології та надр України відповідно до покладених на неї завдань, зокрема: видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Положеннями ст. 24 Кодексу України про надра закріплено, що користувачі надр зобов'язані виконувати вимоги щодо користування надрами, встановлені законодавством України та угодою про розподіл продукції.

Статтею 25 Кодексу України про надра визначено, що права користувачів надр охороняються законом і можуть бути обмежені лише у випадках, передбачених законодавством України.

Пунктом 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра передбачено, що право користування надрами припиняється у разі використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр.

Отже, порушення вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр, є самостійною підставою для припинення права користування ними.

Згідно пп. 1 п. 22 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615 «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» (далі Порядок № 615) дія дозволу може бути зупинена органом з питань надання дозволу безпосередньо або за поданням центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері здійснення державного гірничого нагляду, епідеміологічного нагляду (спостереження), державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, органів місцевого самоврядування, органів ДФС у разі порушення надрокористувачем умов користування надрами, передбачених дозволом або угодою про умови користування ділянкою надр.

Відповідно до п. 23 Порядку № 615 право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбаченому Кодексом України про надра та Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

Про надання, продовження строку дії, зупинення, поновлення, переоформлення, видачу дубліката, анулювання дозволу та внесення змін до нього Держгеонадра видає наказ, а Рада міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження (п. 25 Порядку № 615).

Судом встановлено, що ТОВ «Юг – Антрацит» не виконало перед Держгеонадрами України обов'язку звітувати за 2019 рік про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр, про необхідність подання яких зазначено в Угоді про умови користування надрами з метою видобування корисних копалин від 13 грудня 2013 року № 5883, укладеної між Державною службою геології та надр України та ТОВ «Юг – Антрацит», яка є невід'ємною частиною спеціального дозволу.

У зв'язку із невиконанням умов угоди про користування надрами позивачем прийнято наказ від 14 серпня 2020 року № 346, яким зупинено дію спеціальних дозволів на користування надрами згідно з переліком до цього наказу, до якого, зокрема, включено ТОВ «Юг – Антрацит» шахтоділянка у межах ділянки Харцизька Південна – 5.

Відповідачам не були здійснені заходи для усунення порушень, які стали підставою для зупинення дії спеціального дозволу.

З огляду на викладене суд дійшов висновку про порушення ТОВ «Юг – Антрацит» вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування надрами, яка є самостійною підставою для припинення права користування ними.

Разом із цим орган, який надав надра у користування, повноважний припинити право користування надрами у випадку, передбаченому п. 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України Про надра, лише за наявності згоди на це користувача надрами.

З огляду на те, що ТОВ «Юг – Антрацит» не надало згоду на припинення права користування надрами, суд зазначає про наявність підстав для припинення цього права в судовому порядку.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Приписами ч. 2 ст. 2 КАС України наведені критерії законності рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, якими є, зокрема, прийняття (вчинення) таких рішень, (дій, бездіяльності) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано, пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія).

Відповідно до ст. 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

На підставі вищевикладеного, суд дійшов висновку, що позовні вимоги позивача

*306*4659299*1*2*

Відповідно до ст. 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

На підставі вищевикладеного, суд дійшов висновку, що позовні вимоги позивача підлягають задоволенню.

Відповідно до ч. 2ст. 139 КАС України при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягаються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

Отже, у даній справі судовий збір, сплачений позивачем, з відповідача не стягується.

Керуючись ст.ст.2,6,72-77,94,139,192-193,242-246,255, 262, 293,295,297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

В И Р И Ш И В:

Адміністративний позов Державної служби геології та надр України до Товариства з обмеженою відповідальністю "Юг-Антрацит" про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами №5883 від 13 грудня 2013 року задовільнити.

Припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5883 від 13 грудня 2013 року, наданого Товариству з обмеженою відповідальністю «Юг - Антрацит».

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закритті апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга на рішення суду подається до Першого апеляційного адміністративного суду через Донецький окружний адміністративний суд протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Відповідно до пункту 3 розділу VI "Прикінцевих положень" Кодексу адміністративного судочинства України, суд за заявою особи продовжує процесуальний строк, встановлений судом, якщо неможливість вчинення відповідної процесуальної дії у визначений строк зумовлена обмеженнями, впровадженими у зв'язку з карантином.

Текст рішення розміщений в Єдиному державному реєстрі судових рішень (веб-адреса сторінки: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Суддя

М.М. Крилова

